

คำนำที่สุด

ที่ ยธ ๐๒๐๗.๑/ ๐๑๗๓)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 588
วันที่ 20 ต.ค. 2554 12.52
เวลา

กระทรวงยุติธรรม

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ฯ อาคารเอ ชั้น ๘
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๑๔ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว
และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๘๓๒๔ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ พม ๐๒๐๒/๒๔๕๘๖
ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๓

๒. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๐๐๘.๓.๑/๑๓๔ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมผล
การดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว
และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
สำนักงาน ก.พ. และสำนักงานงบประมาณ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงยุติธรรมได้รวบรวมผลการพิจารณาดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการ
วิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว
พ.ศ. ของส่วนราชการดังกล่าว ยกเว้นผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานงบประมาณ
ซึ่งส่วนราชการดังกล่าวได้แจ้งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบโดยตรงแล้ว โดยผลการพิจารณา
ดำเนินการของส่วนราชการต่าง ๆ มีดังนี้

๑. ข้อสังเกตของคณะกรรมการข้อ (๑) รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอแก่
สำนักงานศาลยุติธรรม กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมคุมประพฤติ สำนักงานอัยการสูงสุด
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อสนับสนุนการทำ
กิจกรรมบำบัดหรือกิจกรรมทางเลือกเพื่อเยียวยาแก้ไขเด็กหรือเยาวชน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการแก้ไข
บำบัดฟื้นฟูเด็กหรือเยาวชน ขอเรียนว่า กระทรวงยุติธรรมโดยกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น ๑,๓๖๘,๙๐๒,๘๐๐ บาท โดยได้จัด
กิจกรรมบำบัดหรือกิจกรรมทางเลือกเพื่อเยียวยาแก้ไขเด็กหรือเยาวชน ได้แก่

(๑) การหันเหคดีเด็กและเยาวชนออกจากกระบวนการยุติธรรมโดยนำเอาวิธีการประชุม
กลุ่มครอบครัวและชุมชน (Family and Community Group Conferencing/FCGC) มาใช้เป็นเครื่องมือ
ในการดำเนินการ ใช้งบประมาณ ๔,๒๕๐,๐๐๐ บาท โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ ถึง

/๓๐ กันยายน...

๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ และปรากฏผลจากการประชุมกลุ่มครอบครัวและชุมชนทำให้มีจำนวนเด็กและเยาวชนที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องคดีแล้วกลับมาก่อทำความผิดซ้ำ จำนวน ๗๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๙ ลดลงจากจำนวนเด็กที่กระทำผิดซ้ำในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งมีเด็กที่กระทำผิดซ้ำ จำนวน ๑๓๘ ราย

(๒) โครงการพัฒนาและบังคับใช้มาตรฐานการปฏิบัติงานของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ใช้งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยได้ดำเนินการปรับปรุงคู่มือการดำเนินงานตามขั้นตอนการปฏิบัติงานและคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานของสหวิชาชีพ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเด็กและเยาวชนให้ได้รับการปฏิบัติตามมาตรฐานการดำเนินงานที่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกำหนดไว้

(๓) โครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยเด็กและเยาวชน ใช้งบประมาณ ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กและเยาวชนทุกรายที่มีระยะเวลา ๓ เดือนก่อนปล่อยตัว ให้ได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยจากการทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา ครอบครัว และสังคม ในการกลับคืนสู่สังคมอย่างมีคุณภาพและไม่กลับมาก่อทำความผิดซ้ำ

(๔) โครงการประเมินผลและพัฒนาโครงการหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ใช้งบประมาณ ๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการการประเมินผลและพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ โดยนำผลการประชุมมาพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ ได้แก่ หลักสูตรหลักสาขาช่างเชื่อมโลหะ หลักสูตรหลักสาขาช่างไฟฟ้า หลักสูตรหลักสาขาช่างไม้และก่อสร้าง หลักสูตรหลักสาขาเกษตรกรรม หลักสูตรตามความเหมาะสมสาขาโภชนาการ หลักสูตรตามความเหมาะสมสาขาศิลปหัตถกรรม

(๕) โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เจ้าหน้าที่และเด็กและเยาวชน ใช้งบประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยได้จัดโครงการแข่งขันประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัยทำนองสรภัญญะ และการแข่งขันตอบปัญหาธรรมะของเด็กและเยาวชน และโครงการฝึกอบรมหลักสูตรการดำเนินการทางวินัย และเสริมสร้างวินัยคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรในสังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในกรุงเทพมหานคร

(๖) โครงการสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานเพื่อการป้องกันการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์ในเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน งบประมาณ ๕๗๔,๘๐๐ บาท

(๗) โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการบำบัดแก้ไขเด็กและเยาวชน ในกระบวนการยุติธรรม ใช้งบประมาณ ๑,๔๒๕,๐๐๐ บาท เป็นการดำเนินงานโดยนำกรอบแนวคิดรูปแบบของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกาญจนาภิเษกไปปรับใช้ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และได้จัดทำคู่มือแนวทางสำหรับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฝึกและอบรมให้เกิดมุมมองการพัฒนาการเรียนรู้และแนวคิดตามแบบบ้านกาญจนาภิเษก ตลอดจนให้เด็กและเยาวชนได้รับการปฏิบัติอย่างถูกต้องจากเจ้าหน้าที่และลดอัตราการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน

(๘) โครงการดำเนินงานในกิจกรรมการป้องกัน บำบัด แก้ไขฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวกับยาและสารเสพติด ใช้งบประมาณ ๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท โดยได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น

/การแข่งขัน...

การแข่งขันมวยไทยแอโรบิก การบำบัด แก้ไขฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กและเยาวชนตามโปรแกรมบำบัดของ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน การจัดกองลูกเสือเด็กและเยาวชน ทำให้เกิดการใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์ เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและถูกต้องเหมาะสม และสร้างสรรค์ เกิดความภาคภูมิใจ และเห็นคุณค่าในตัวเอง

(๙) โครงการเพื่อป้องกันเด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยงต่อการใช้สารเสพติด ใช้งบประมาณ ๘๙๐,๓๐๐ บาท โดยการจัดกีฬาฟุตบอล เป้าหมายคือเด็กและเยาวชนที่อยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและ เยาวชนและศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน จำนวน ๕๑ แห่ง

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ได้รับจัดสรร งบประมาณ ๑,๔๕๘,๔๗๗,๖๐๐ บาท ซึ่งได้มีการจัดสรรงบประมาณตามผลผลิต/โครงการ/กิจกรรมหลัก ที่กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่จะมีผลบังคับใช้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ต้องดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมาย จึงมีความจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในเรื่องงบประมาณค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม เช่น การดำเนินการตามหมวด ๗ มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดี อาญา การจัดให้มีคณะกรรมการสหวิชาชีพ ตามมาตรา ๔๓ การจัดเจ้าหน้าที่รับตัวเด็กหรือเยาวชน ตามมาตรา ๕๘ และมาตรา ๗๓ วรรคสอง ค่าตอบแทนผู้เข้าร่วมประชุมในการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ตามมาตรา ๙๔ เป็นต้น ดังนั้น ในการแก้ไขปัญหามูลฐานกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจะต้อง พิจารณาดำเนินการจากแผนปฏิบัติการที่ได้รับจัดสรรก่อน โดยในส่วนที่ไม่สามารถดำเนินการได้จะขอรับการ สนับสนุนงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ต่อไป โดยมีส่วนที่ต้องขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติม เช่น ค่าตอบแทนตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและ ครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง และปรับปรุงอาคารสถานที่ เป็นต้น

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและ ครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ยังส่งผลให้กรมคุมประพฤติมีภารกิจเพิ่มขึ้น และเห็นควรได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในเรื่องงบประมาณค่าใช้จ่ายในด้านการจัดกิจกรรมบำบัดหรือกิจกรรมทางเลือก ซึ่งประกอบด้วย ค่าตอบแทนวิทยากร ค่าการฝึกอบรมหรือวิชาชีพ ค่าพาหนะ ค่าอาหารเครื่องดื่มของเด็กและเยาวชนและ ครอบครัวที่เข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่เป็นผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและ สังคม นอกจากนี้ ยังมีงบประมาณค่าใช้จ่ายในด้านการพัฒนาบุคลากรของกรมคุมประพฤติเพื่อพัฒนา ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในด้านการบำบัดเด็กและเยาวชน เนื่องจากกระบวนการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็ก และเยาวชนเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วของสังคมจากกระแส โลกาภิวัตน์พนักงานปฏิบัติหน้าที่จึงต้องได้รับการพัฒนาตลอดเวลา

๒. ข้อสังเกตของคณะกรรมการข้อ (๒) รัฐบาลควรให้การสนับสนุนกรอบอัตรากำลังแก่ สำนักงานศาลยุติธรรม กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม ให้เพียงพอแก่ภารกิจที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ขอเรียนว่า

๒.๑ กระทรวงยุติธรรมโดยกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ไม่ได้ได้รับการสนับสนุนด้านกรอบอัตรากำลังเพิ่มเติม ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ แต่เนื่องจากในแผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งจะต้องมีภาระที่เพิ่มมากขึ้น เช่น

- การดำเนินการตามหมวด ๗ มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาเป็นการหันเหคดีซึ่งเป็นการเพิ่มภารกิจในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่มากขึ้น ร้อยละ ๙๕ โดยใช้ระยะเวลาในการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเพียง ๓๐ วัน

- พนักงานคุมประพฤติ เพื่อดำเนินการด้านคดีซึ่งมีภารกิจเพิ่มเติมมากขึ้น เช่นต้องมีการประเมินและจำแนกรายละเอียดเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเพื่อเข้าสู่มาตรการพิเศษ

- นักจิตวิทยาคลินิก ซึ่งเป็นบุคลากรวิชาชีพเฉพาะด้านการประเมินทางจิตวิทยาคลินิกและการบำบัดทางจิตวิทยาให้ได้สัดส่วนกับจำนวนเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการประเมินและบำบัดเฉพาะด้าน เพื่อนำเสนอผลการประเมินเชิงลึกในการประชุมคณะกรรมการสหวิชาชีพ ทั้งในชั้นสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน

- นักสังคมสงเคราะห์ ให้ได้สัดส่วนกับจำนวนเด็กและเยาวชนที่ต้องได้รับการสงเคราะห์ แก้ไข และจัดกิจกรรมบำบัดได้อย่างทั่วถึง

- นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (พ่อบ้าน) ให้เพียงพอในการสังเกต รวบรวมและศึกษาข้อมูลจำแนกเด็กและเยาวชนเพื่อการจัดการควบคุมตัวได้เหมาะสม

- นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ (ครูสามัญ และวิชาชีพ) ให้เพียงพอและได้สัดส่วนที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนเด็กและเยาวชนที่มีปัญหาพฤติกรรมในแต่ละหลักสูตร โดยเฉพาะ

- เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เพื่อให้สามารถรองรับงานเอกสารในการดำเนินการกับเด็กและเยาวชน และทำหน้าที่เป็นผู้ประสานการประชุมในการจัดประชุมเพื่อจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนกรณีมีการดำเนินการตามมาตรการพิเศษ

- พนักงานพินิจ ให้สามารถดูแลเด็กและเยาวชนที่ได้รับการแยกสถานควบคุมได้อย่างทั่วถึง

๒.๒ สำนักงาน ก.พ. มีความเห็นว่า

- กรณีของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน คณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) มีมติอนุมัติการจัดสรรอัตราข้าราชการคืนให้กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวน ๕ อัตรา และจัดสรรอัตราข้าราชการเพิ่มใหม่ให้ จำนวน ๒๐ อัตรา เพื่อบริหารงานสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด สำหรับการ จัดสรรอัตราข้าราชการจากผลการเกษียณอายุเมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีคำขอรับการ จัดสรรอัตราคืนจำนวน ๕ อัตรา และขอรับการ จัดสรรอัตราข้าราชการเพิ่มใหม่ จำนวน ๔๑๑ อัตรา เพื่อบริหารงานสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดและศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ขณะนี้อยู่ระหว่าง การพิจารณาเพื่อนำเสนอคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.)

/- กรณี...

- กรณีกฎมคอ.ประพตติ คณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคน
ภาครฐ (คปร.) มีมติไม่อนุมัติการจัดสรรอัตราข้าราชการเพิ่มเติมให้กับกรมคอ.ประพตติ เนื่องจากศูนย์ฟื้นฟู
สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดปัตตานีอยู่ระหว่างการจัดตั้ง สำหรับการจั้ดสรรอัตรากำลังข้าราชการจาก
ผลการเกษียณอายุเมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ กรมคอ.ประพตติมีคำขอรับการจั้ดสรรอัตราจากผลการ
เกษียณอายุคีน จำนวน ๒ อัตรา และขอรับการจั้ดสรรอัตราข้าราชการเพิ่มเติม จำนวน ๕๘ อัตรา เพื่อรองรับ
งานศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดปัตตานี ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาเพื่อนำเสนอ
คณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังภาครฐ (คปร.)

๓. ข้อเสนอของคณะกรรมการธิการ ข้อ (๓) รัฐบาลควรส่งเสริมด้านวิชาการและเทคนิคด้าน
การพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนให้ตระหนักเรื่องสิทธิเด็กและเยาวชน โดยมี
จิตวิญญาณของความเป็นมนุษย์ด้วย ข้อ (๔) ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนควรนำหลักศาสนามาใช้
อย่างเหมาะสม และข้อ (๕) ในการป้องกัน แก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนควรนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วย
ขอเรียนว่า

๓.๑ กระทรวงยุติธรรมโดยกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ในปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดนโยบายให้การฝึกอบรมจะต้องมีการเสริมความรู้ในหัวข้อหลัก ๓ วิชา ประกอบด้วย
(๑) อาชญาวิทยาในกระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน (๒) จิตวิทยาพัฒนาการ และ (๓) สิทธิเด็กและ
เยาวชนในกระบวนการยุติธรรม สำหรับแผนการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นการพัฒนา
บุคลากรตามร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาข้าราชการกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๕๓ -
๒๕๕๖ โดยเน้นการพัฒนาตามหลักสมรรถนะ และความก้าวหน้าทางสายอาชีพ โดยเน้นหลักสูตรมาตรฐาน
ที่ข้าราชการเจ้าหน้าที่ทุกคนต้องเข้าใจและมีเจตคติที่เหมาะสมในเรื่องสิทธิเด็กและเยาวชน จิตวิทยา
พัฒนาการ และอาชญาวิทยาเด็กและเยาวชน และมีแผนดำเนินการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเทคนิคการ
ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว
พ.ศ. ๒๕๕๓ เช่น หลักสูตรขององค์ความรู้เชิงสหวิชาชีพสำหรับเลขานุการและครูที่ปรึกษา จำนวน ๘๗
หน่วยงาน หลักสูตรพัฒนาบุคลากรด้านมาตรการพิเศษ จำนวน ๘๗ หน่วยงาน หลักสูตรเทคนิคการแก้ไข
บำบัดฟื้นฟูตามข้อกำหนดของพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและ
ครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ จำนวน ๘๗ หน่วยงาน เป็นต้น ซึ่งการพัฒนาเด็กและเยาวชนโดยนำหลักศาสนา
มาใช้
อย่างเหมาะสม กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้กำหนดแผนงาน/โครงการ และกิจกรรมเป็น ๔ ส่วน
ได้แก่ (๑) กำหนดไว้ในโปรแกรมบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนทุกโปรแกรม (๒) กำหนดเป็นแผนงานไว้ใน
งบดำเนินงาน (๓) กำหนดเป็นแผนงาน/โครงการประจำปีในงบรายจ่ายอื่น และ (๔) กำหนดเป็นกิจกรรม
พิเศษ ส่วนการป้องกันแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนโดยนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้จัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็ก
และเยาวชน และการส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาพฤตินิสัย และ
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดแผนงานให้มีการแสวงหาเครือข่ายหน่วยงาน องค์กร บุคคล
ในท้องถิ่นที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการป้องกัน แก้ไข บำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนโดยการประชาสัมพันธ์
การออกพื้นที่ การเข้าร่วมประชุมในท้องถิ่นชุมชนเพื่อเผยแพร่ข้อมูล เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ

/กระบวนการ...

กระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน การจัดทำทำเนียบและทะเบียนเครือข่ายเพื่อการป้องกันแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน การดำเนินการเชิงรุกเพื่อป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน โดยจัดกิจกรรมค่ายสำหรับโรงเรียน เยาวชนในท้องถิ่น เพื่อให้ความรู้และคัดกรองเด็กกลุ่มเสี่ยงเพื่อการเฝ้าระวัง

๓.๒ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๓๓ (๗) ซึ่งบัญญัติให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาให้การสงเคราะห์ตามวิธีการที่เหมาะสม โดยส่งเด็กเข้าศึกษาที่สถานศึกษาโดยให้หลักศาสนาในวัด หรือสถานที่ทางศาสนาอื่นที่ยินยอมรับเด็กไว้ นอกจากนี้ยังได้จัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการสงเคราะห์คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก การกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการเลี้ยงดูอบรมสั่งสอนและพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลตามสมควรแก่ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมแห่งท้องถิ่น รวมทั้งยังมีกฎกระทรวง และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ นอกจากนี้ ยังได้จัดกิจกรรมแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เช่น โครงการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็กใน ๕๐ จังหวัดนำร่อง เพื่อส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีบทบาทในการดำเนินงานคุ้มครองเด็ก มีศูนย์รับแจ้งเหตุเพื่อป้องกันไม่ให้เด็กถูกละเมิด ถูกทารุณกรรม หรือถูกปล่อยปละละเลย ส่งเสริมให้มีเครือข่ายอาสาสมัครในการดำเนินงาน และการส่งเสริมการทำงานแบบสหวิชาชีพ เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในชุมชนท้องถิ่นได้มีความสามารถในการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กในพื้นที่ของตนเอง

๔. ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิฯ ข้อ (๖) ให้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน ในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน ขอเรียนว่า กระทรวงยุติธรรมโดยกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีนโยบายส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน โดยมีการจัดตั้งสภาเด็กเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ จำนวน ๑๖ แห่งทั่วประเทศ และเปิดโอกาสให้สภาเด็กเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน แต่ยังคงมีอุปสรรคในการดำเนินการเนื่องจากยังขาดการยอมรับในการเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วม และขาดงบประมาณสนับสนุนสำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ จะได้มีการปรับปรุงแนวทางการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน และขยายผลในการปฏิบัติตามแนวทางในทุกสถานแรกรับ และศูนย์ฝึกอบรม โดยให้เด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนบำบัดฟื้นฟู ให้เด็กและเยาวชนได้ประเมินตนเองก่อนในการประเมินเลื่อนขั้นตามแผนบำบัดฟื้นฟูรายบุคคล รวมทั้งกำหนดให้มีการจัดโครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรม โดยมุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการบำบัดแก้ไขฟื้นฟูตามกรอบแนวคิดของศูนย์ฝึกอบรมบ้านกาญจนาภิเษก รวมทั้งยึดเด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลาง (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย)

กระทรวงยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ส่วนราชการต่าง ๆ ที่มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมด้านเด็กและเยาวชน ได้มีการดำเนินการตามข้อสังเกตในการพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนให้ตระหนักเรื่องสิทธิเด็กและเยาวชน โดยมีจิตวิญญาณของความเป็นมนุษย์อยู่เสมอ รวมทั้งได้มีการพัฒนาเด็กและเยาวชนโดยนำหลักศาสนาเข้ามาเป็น

/ส่วนหนึ่ง...

ส่วนหนึ่งในขั้นตอนการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน อีกทั้งได้จัดให้ชุมชน และเด็กและเยาวชนที่กระทำ ความผิดเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเพื่อให้เด็กและเยาวชนไม่หวนกลับไปกระทำ ความผิดซ้ำ แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดมาตรการในการกระบวนยุติธรรมเด็กและเยาวชนเพิ่มเติมทำให้มีความจำเป็นที่จะต้อง เพิ่มจำนวนบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ให้เพียงพอแก่ภารกิจตามกฎหมาย และควรได้รับการสนับสนุน จากรัฐเพื่อจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อให้การปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและ วิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิเชษฐ์ สาสีรัฐวิภาค)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๒๙๙

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๒๖๕